

abādhayan ▸ བདག་འཛིན་ལ་ཅི་ཡང་མི་གནོད་
[It] will not harm the conception of self at
all. {MSI} ▸ མངོན་གྱུར་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་
མི་གནོད། རྟོག་གྱུར་ལ་རྟོག་དཔག་ཚད་མས་
མི་གནོད། ཤིན་ཏུ་རྟོག་གྱུར་ལ་ལྟང་ཚད་མས་
མི་གནོད། [These] manifest phenomena are
not disproven by perceptual valid cognition,
[these] slightly hidden phenomena are not
disproven by inferential valid cognition, and
[these] very hidden phenomena are not dis-
proven by valid scripture. ▸ སོ་དང་རྟེན་ལ་མ་
གནོད་པར། ... Without injuring the teeth and
gums, ... {VAS}

AUX.:

གནོད་(པར་)བགྱིད། ▸ *hon., caus.* to do harm; to
torment ▸ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལྷ་འདམ།
ལོ་བརྒྱ་རྫོགས་པར་ཆད་ནས་སྤྱི་བཟུང་པ་ལ་ནི་
གནོད་བགྱིད་པ། When a hundred years had
passed [since] the nirvāṇa of the perfect Bud-
dha, harm was done to the teachings. {SBC}

གནོད་པར་འགྱུར། ▸ *ātma.* to negate ▸
(*ābādh*): {BMH} *bādhyate; (vi-pary-vas):*
{VAS} *viparyayah* ▸ ཁས་བླངས་པ་དང་གཤགས་
པ་ཡིས། །དམ་བཅས་པ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར།
[Your] thesis is negated by what has already
been accepted and by common knowledge.
{BMH} ▸ གཤགས་པས་གནོད་པར་འགྱུར། [That] is
negated by common knowledge. {BMH} ▸ ཇི་
ལས་བརྫོག་པས་གནོད་པར་འགྱུར། [They] are
negated by what is the opposite of them.

གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ▸ *fut.caus.* to cause
harm; to cause injury; to overtake ▸ (*abhi-*
√drā): {DVS} *abhidravanti* ▸ རྣམ་ཞིག་དུས་
ན་འཛི་བདག་གིས། །ཁྱེད་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པར་
འགྱུར། One day the Lord of Death will do you
injury. {A4C} ▸ གྲང་ལོ་ཆེ་དམ་པ་འདི་ལ་བཞེན་
ནས་མཆོམས་གཞན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཁོ་ལོ་ལ་
གནོད་པ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ན། ... Owing to this
fierce elephant, the other neighboring kings
would not overtake me, and yet ... {DVS}

གནོད་(པར་)བྱེད། ▸ *caus.* to cause to be re-
futed ▸ (*√ghat*): {MV} *avighāta (= gnod mi*
byed); {MSA} vighāta-kṛt ▸ དངོས་སུ་གནོད་བྱ་
གནོད་བྱེད་མ་ཡིན། It is not that [it] causes an
explicit object of refutation to be refuted. {D2}
གནོད་པར་བགྱི། ▸ *fut.caus.* to do harm; to tor-
ment ▸ མི་གསང་གནོད་པར་མི་བགྱི་བར། ...
Without killing or tormenting [them], ...

COLLOC.:

ཀླན་ཏུ་གནོད། ཀླན་ཏུ་གནོད། ཀླན་ཏུ་གནོད།
▸ to be systemically wounded ▸ (*sam-abhi-*
ā-√han): {LV} *samabhyāhata* ▸ རྩྭ་བའི་སྤྱག་
བསྐལ་ཡིས་ཀླན་ཏུ་གནོད། [Transmigrating be-
ings] are systemically wounded by the suffer-
ings of birth. {LVS}

ངེས་པར་གནོད། ངེས་པར་གནོད། ངེས་པར་
གནོད། ▸ to have constant pain; to inevitably
be harmed ▸ {A4C} *dhruvā pīḍā* ▸ མི་རྟག་པ་
ལ་ངེས་པར་གནོད། What is impermanent has
constant pain. {A4C}

དངོས་སུ་གནོད། དངོས་སུ་གནོད། དངོས་སུ་
གནོད། ▸ to explicitly refute ▸ དངོས་སུ་གནོད་
བྱ་གནོད་བྱེད་མ་ཡིན། It is not that [it] causes
an explicit object of refutation to be refuted.

ཉེར་གནོད། ཉེར་གནོད། ཉེར་གནོད། ▸ to be
diseased ▸ (*upa-√han*): {PV} *upaghāta* ▸ དེར་
ནི་ཉེར་གནོད་ལས་སྐྱེས་བཞོད། In that [context
they] are called “produced from disease.” {PV}

རྣམ་པར་གནོད། རྣམ་པར་གནོད། རྣམ་པར་
གནོད། ▸ to commit violence; to be subject to
violence ▸ (*vi-ā-√han*): {LV} *vyāhatam* ▸ རྣམ་
པར་གནོད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་བཞུས་ནས་... Hav-
ing looked upon these transmigrators who are
subject to violence [in this way], ... {LVS} ▸
འགའ་ཡང་ཕྱིན་ཆད་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་
དང་། གཉི་ལྷག་དང་། ... གནོད་སེམས་དང་། རྣམ་
པར་གནོད་པ་མིད། From that point on, some
were free of desirous attachment, hatred, ig-
norance, ... harmful thoughts, and [the urge]
to commit violence.